

2025 -01- 10

27

/NRL/

25

**SPRAWOZDANIE KOMISJI NAUKOWEJ NRL
ZA ROK 2024**

Komisja Naukowa została powołana uchwałą NRL nr 36 z dnia 2 lutego 2024 r. i było to wydarzenie o charakterze historycznym, gdyż nigdy wcześniej takiej Komisji w strukturach PZŁ nie było. Pierwsze posiedzenie Komisji podczas którego przyjęto plan pracy na całą kadencję oraz wybrano prof. A. Matulewską na sekretarza, odbyło się 2 marca 2024 r. Poniżej przedstawiono najważniejsze obszary aktywności Komisji w 2024 r.

1. Strategia Zrównoważonego Łowiectwa w Polsce do roku 2030 z perspektywą do roku 2035

Dotychczas, w ponad 100-letniej historii PZŁ, nie było dokumentu o charakterze strategii. Została ona zatwierdzona uchwałą NRL i opublikowana w 2024 r. dzięki zaangażowaniu Komisji Naukowej, która ją opracowała pod przewodnictwem dr. Szymona Hatłasa. W strategii zdefiniowano problemy współczesnego łowiectwa oraz zaproponowano kierunki jego rozwoju, co czyni ją istotnym dokumentem w aktywności członków PZŁ.

Przyjęcie strategii wymusiło na jej autorach włączenie się w kampanię informacyjną, w trakcie której wyjaśniano podstawowe założenia i kierunki jej realizacji. Odbyły się cztery regionalne spotkania z łowczymi okręgowymi, na których dr S. Hatłas przedstawił założenia strategii i omówił sposoby jej wdrażania. Spotkania odbyły się w Lublinie, Ostrołęce, Manowie (Koszalin) i Siemianowicach Śl. W trakcie spotkań przedstawiono metodologię opracowywania koncepcji strategicznych na poziomie okręgu. Zbiorczo koncepcje okręgowe Komisja Naukowa zaprezentuje w 1 kwartale 2025 r. Ponadto opublikowano kilka artykułów w prasie łowieckiej (m.in. w Łowcu Polskim i Braci Łowieckiej), a także nagrano filmy, w których wyjaśniano cele wdrażanej strategii. Poniżej podano linki do przykładowych filmów.

<https://www.youtube.com/watch?v=kdVyOfM0oTw>

<https://www.youtube.com/watch?v=mSfnrdvXQBY>

<https://www.youtube.com/watch?v=vGA5YPqlei8>

Strategia wzbudziła zainteresowanie oraz zainspirowała dyskusję nie tylko w Polsce, ale także poza granicami naszego kraju. Przykładem może być obszerna publikacja w rosyjskim czasopiśmie naukowym „Więstnik Ochotowiedzenia” (ISSN: 1994-411X), tom 21, nr 4, str. 326–336., w którym ją przedstawiono.

Obecnie trwają prace nad przygotowaniem wersji anglojęzycznej Strategii, która zostanie opublikowana w 2025 r. oraz rozpropagowana głównie w krajach Unii Europejskiej. Można zatem się spodziewać, że jeszcze usłyszymy o tej Strategii w wielu krajach europejskich. Ponadto Komisja przygotowuje się również do przeprowadzenia przeglądu realizacji Strategii w ramach cyklu strategicznego (fragment Strategii poniżej).

[SZŁ2030 str. 44] Niniejsza Strategia powinna podlegać procesowi przeglądu realizacji w cyklu rocznym na szczeblu krajowym i okręgowym. Zbiorcze wnioski z przeglądu oraz zalecenia powinny być prezentowane podczas posiedzenia NRL. Naczelna Rada Łowiecka powinna zapewnić ramy organizacyjne dla prowadzenia przeglądów, które w jej imieniu prowadzi Komisja Naukowa. W 2029 r. powinien być przeprowadzony przegląd pięcioletni.

2. Zespół ministerialny do spraw reformy łowiectwa

Zarządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 7 czerwca 2024 r. powołano Zespół do spraw reformy łowiectwa, w skład którego weszło 11 członków Komisji Naukowej NRŁ. To członkowie Komisji stanęli na pierwszej linii frontu walki z ruchami antyłowieckimi na czele z wiceministrem Mikołajem Dorożalą. Opiniom aktywistów opartych na ideologii przeciwstawiano wiedzę naukową. W trakcie prac w ramach ministerialnego Zespołu, dr B. Krąkowski przygotował prezentację dotyczącą zarządzania i ochrony populacjami gatunków ptaków łownych, a podstawowe tezy tego stanowiska zostały opublikowane w prasie łowieckiej (m.in. Braci Łowieckiej). Ponadto przygotowano kilka stanowisk Komisji, które były przesyłane do wiadomości m.in. Premiera, Marszałka Sejmu, Ministra Klimatu i Środowiska.

Kluczowym momentem było zawieszenie aktywności członków Komisji w pracach Zespołu do czasu spełnienia kilku kluczowych postulatów, o czym poinformowano M. Dorożalę pismem z dnia 6 sierpnia 2024 r. O powodach takiej postawy poinformowano także społeczność myśliwych na filmie, do którego link przedstawiono poniżej.

<https://nrl.org.pl/zawieszany-udzial-przedstawicieli-polskich-mysliwych-w-zespole-ds-reformy-lowiectwa-przy-mkis/>

Po spełnieniu postulatów dotyczących transmisji posiedzeń Zespołu, członkowie Komisji wrócili do stołu obrad. Niestety i nie wypracowano żadnych rozwiązań, gdyż przedstawiciele PZŁ nie mogli się zgodzić na realizację ideologicznych postulatów środowisk antyłowieckich. Można się zatem spodziewać, że walka z aktywistami wspieranymi przez Ministerstwo będzie miała ciąg dalszy w 2025 roku.

3. Krajowe Forum Zrównoważonego Rozwoju

Z inicjatywy Łowczego Krajowego Kol. Eugeniusza Grzeszczaka zorganizowano cykl spotkań mających na celu podjęcie współpracy z organizacjami lub stowarzyszeniami, które podobnie jak PZŁ działają dla dobra przyrody. Efektem tych spotkań jest porozumienie podpisane przez ponad 20 podmiotów (organizacji), które łączy wspólnota celu zawarta w deklaracji programowej. Inicjatywę tę nazwano Krajowym Forum Zrównoważonego Rozwoju, a w jego powstaniu czynny udział brali członkowie Komisji (dr S. Hatłas, prof. D.J. Gwiazdowicz), którzy przygotowywali referaty programowe oraz zaprosili innych prelegentów ustalając zakres tematyczny, a także byli odpowiedzialni za treść deklaracji.

Zakładamy, że Forum będzie się dynamicznie rozwijało w 2025 roku, kiedy to zostaną doprecyzowane płaszczyzny współpracy dotyczące m.in. polityki informacyjnej, walki z hejtem i mową nienawiści, edukacji przyrodniczej czy programów ochrony przyrody. Planowane jest również przekształcenie Forum w formę stowarzyszenia rejestrowego. Członkowie Komisji opracowują propozycję statutu nowej organizacji.

4. Reprezentowanie PZŁ

Członkowie Komisji wielokrotnie brali udział w spotkaniach różnych gremiów parlamentarnych i rządowych reprezentując myśliwych i wyrażając opinię w imieniu PZŁ. Warto w tym miejscu wspomnieć o niektórych wystąpieniach naszych przedstawicieli podczas posiedzenia Rady do spraw Środowiska, Energii i Zasobów Naturalnych działającej przy Prezydencie RP (prof. J. Całka, prof. D.J. Gwiazdowicz, dr M. Kościelniak-Marszał), Sejmowej Komisji Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa (prof. D.J.

Gwiazdowicz, prof. W. Olech, dr hab. D. Zalewski), Parlamentarnego Zespołu ds. Ochrony Praw Zwierząt (prof. D.J. Gwiazdowicz, dr B. Krąkowski), Zespołu do walki z ASF w Ministerstwie Rolnictwa (Kol. R. Ciszewski, prof. D.J. Gwiazdowicz), Podkomisji stałej ds. monitorowania ustawodawstwa w zakresie zarządzania zasobami przyrodniczymi (prof. M. Flis, kol. R. Ciszewski), Sejmowej Komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych (dr S. Hatłas).

Członkowie Komisji brali czynny udział w opracowywaniu opinii i stanowisk dotyczących procesu legislacyjnego następujących ustaw: o broni i amunicji (badania okresowe dla myśliwych), o ochronie przyrody (rozszerzenie biernych form ochrony przyrody), o ochronie zwierząt (przedefiniowanie statusu zwierząt według ideologii ekologizmu) czy prawo budowlane (nadanie urządzeniom łowieckim statusu obiektów małej architektury i wprowadzenie obowiązku zgłaszania ich do organu nadzoru budowlanego). W pracach Ministerstwa Klimatu i Środowiska zapowiadane były również próby znowelizowania rozporządzeń, m.in. w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych (ograniczenie listy) oraz określenia okresów polowań na zwierzęta łowne (skrócenie okresów) – w tej tematyce kluczową rolę w opracowaniu odpowiednich stanowisk odegrali członkowie Komisji.

W Ministerstwie Edukacji Narodowej trwają zaawansowane prace nad „sylwetką absolwenta”, „nową podstawą programową” oraz „zakresem tematycznym w programach nauczania”. Z dotychczas wypracowanych propozycji wynika, że nie uwzględniono zrównoważonej, wielofunkcyjnej gospodarki leśnej, łowieckiej, rolniczej czy rybackiej, a jedynie oparto się na postulatach aktywistów zmierzających do bezrefleksyjnego zakazu użytkowania przyrody. Kolega Łowczy Krajowy wraz z przewodniczącym Komisji Naukowej NRŁ spotkali się w tej sprawie z wiceministrem Henrykiem Kiepurą uzgadniając zasady włączenia się PZŁ w proces konsultacji społecznych nad zmianami w resorcie edukacji.

5. Promowanie wiedzy naukowej

Promowanie wiedzy naukowej, nie tylko wśród społeczności myśliwych, odbywało się poprzez organizowanie konferencji, czego przykładem może być spotkanie zorganizowane przez ZO PZŁ w Zielonej Górze i Gorzowie. Miało ono na celu przedstawienie prozdrowotnych wartości dziczyzny oraz promowanie kuchni myśliwskiej (prof. J. Całka, prof. D.J. Gwiazdowicz). Wygłoszone referaty były transmitowane on-line, a także opublikowane w książce pt. „Dobrodziejstwa kuchni myśliwskiej”, 120 stron.

Członkowie Komisji (prof. D. Zalewski, prof. M. Panek) opracowali materiały do przeprowadzenia inwentaryzacji zwierzyny, która powinna być przeprowadzona w pierwszym kwartale 2025 r. Efektem współpracy członków Komisji z pracownikami naukowym Uniwersytetu Warszawskiego oraz Muzeum i Instytutu Zoologii PAN w Warszawie nie będących myśliwymi, jest monograficzny zeszyt nr 10 czasopisma *Memorabilia Zoologica* pt. „Z dziejów łowiectwa w II RP. Korespondencja Janusza Domaniewskiego i Witolda Ziembickiego w latach 1925–1948”, 200 stron.

Bardzo ważną formą aktywności członków Komisji są ich publikacje popularyzujące wiedzę łowiecką w czasopismach dla myśliwych (np. *Łowiec Polski* - prof. A. Matulewska, dr S. Hatłas, dr B. Krąkowski; *Brać Łowiecka* – dr M. Kościelniak-Marszał, cykl „profesorskie rozmowy” - prof. D.J. Gwiazdowicz), a także w prasie ogólnopolskiej (np. *Rzeczpospolita* – prof. D.J. Gwiazdowicz).

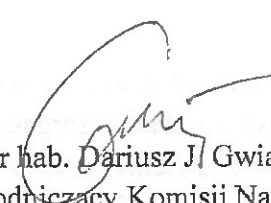
Tematyka łowiecka znalazła się także w cyklu pt. „Natura et Homo”, prezentowanym od 10 listopada 2024 w TV Trwam, w każdą niedzielę o godz. 17.00 (prof. D.J. Gwiazdowicz, prof. J. Całka, dr. B. Krąkowski, dr A. Kruszewicz).

Ponadto warto wspomnieć o prelekcjach dla myśliwych dotyczących problemów współczesnego łowiectwa oraz zasad wdrażania strategii, które prowadzą członkowie Komisji (np. prof. D.J. Gwiazdowicz – ZO PZŁ Kalisz, ZO PZŁ Łomża, ZO PZŁ Poznań, ZO PZŁ Tarnobrzeg). Opracowano również koncepcję funkcjonowania PZŁ jako podmiotu ochrony ludności, w której określono obszary działania Zrzeszeniach w ramach działań reagowania kryzysowego i ratownictwa oraz był głównym koordynatorem wspólnych ćwiczeń Policji, WOT, OSP, wojewody lubelskiego i PZŁ pk. Ulisses 2024, podczas których wypracowano procedury współpracy i przeszkolono personel do poszukiwania osób zaginionych w terenie zurbanizowanym (dr S. Hatłas). Członkowie Komisji włączyli się również w działania ratownicze i pomocowe podczas powodzi w południowo-zachodnich regionach kraju.

6. Projekty uchwał

Członkowie Komisji (dr M. Kościelniak-Marszał) opracowali projekt regulamin pracy Komisji, który został zatwierdzony uchwałą NRŁ nr 123 z dnia 20 maja 2024 r. Przygotowano projekt Uchwały NRŁ (prof. D.J. Gwiazdowicz, prof. A. Matulewska) w sprawie ogłoszenia konkursu na najlepszą pracę magisterską, inżynierską i licencjacką na temat łowiectwa.

Zgodnie z Uchwałą NRŁ nr 165/2024 z dn. 20.06.2024 r. w sprawie przeprowadzenia badań nad oczekiwaniami członków PZŁ wobec Zrzeszenia, zdefiniowano obszary, mające być przedmiotem badań ankietowych wśród myśliwych (prof. D.J. Gwiazdowicz, prof. M. Flis, prof. A. Matulewska, prof. M. Wajdzik) i propozycję tę przesłano do Komisji Promocji NRŁ. Ponadto dokonano wstępnych uzgodnień z osobami prowadzącymi zawodowo takie analizy.

Prof. dr hab. Dariusz J. Gwiazdowicz
Przewodniczący Komisji Naukowej NRŁ

Warszawa, 10. 01. 2025 r.